

Nr 162

Av herr **Johansson** i Öckerö m. fl., om statlig långivning till förvärv av äldre egnahem.

(Lika lydande med motion nr 134 i Första kammaren)

Staten lämnar på goda villkor lån för ny- och ombyggnad av egnahem (egnahemslån) samt för upprustning av egnahem (förbättringslån). Några motsvarande förmånliga lånemöjligheter finnes dock inte för den som köper ett äldre hus, som är i sådant skick att det under ett antal år kan bebos utan större reparationer. Riksdagen har avstyrkt motionsvis framförda förslag om statlig medverkan även i detta avseende.

Enligt vår mening är det angeläget att införa förmånlig statlig långivning även för förvärv av äldre egnahem, som icke är i behov av omedelbar upprustning. Genom nuvarande lånebestämmelser kan det befaras, att nybyggnad kommer till stånd trots att tillgången på äldre egnahem är tillfredsställande. Med nuvarande bostadsbrist är det också önskvärt att detta bostadsbestånd till fullo tillvaratages.

Särskilt otillfredsställande torde nuvarande lånebestämmelser vara för fiskarbefolkningen i Bohusläns skärgård. Då fiskarbefolkningen har betydande investeringsutgifter för båtar och redskap och dessa givetvis måste gå i första rummet är det många, särskilt yngre fiskare, som är i behov av att för lånade medel köpa ett äldre, användbart bostadshus, när ett dylikt blir till salu. Dessa äldre hus har också i många fall för en yrkesutövande fiskare ett mera fördelaktigt läge i samhället än ett nybyggt kan få. I stort sett finns det endast två kategorier av köpare till dessa bostadsfastigheter. Det är å ena sidan fiskarna och å andra sidan sommargästerna. Bland den senare kategorien finns det vanligen personer som kan disponera likvida medel. De yngre fiskarna däremot, som i de flesta fall redan förut fått sätta sig i skuld, ofta delvis mot borgen, saknar möjlighet att konkurrera om dessa bostäder. Resultatet blir att fullt brukbara och i förhållande till hamnarna välbelägna fastigheter står tomma under större delen av året samtidigt som en del av samhällets egna medlemmar har svårt att skaffa nöjaktiga bostäder.

Frågan om statlig medverkan till återbelåning av äldre egnahem i samband med ägarbyte har senast behandlats av utredningen om sparstimulerande åtgärder (SOU 1961/62). Utredningen ställer sig positiv till statlig kreditgivning härvidlag och föreslår, att den statliga medverkan skall ha formen av en kreditgaranti, som bör beviljas för fyllnadslån motsvarande i

allmänhet högst 40 procent av taxeringsvärdet och säkerställas av inteckningar inom 90 procent av detta. Den av utredningen föreslagna kreditgarantien är förbunden med viss sparinsats.

Oavsett vilken ställning statsmakterna kommer att intaga till den av sparutredningen föreslagna konstruktionen så måste det här berörda problemet anses så angeläget att omedelbara åtgärder är starkt motiverade för att möjliggöra ett inte minst ur nationalekonomiska synpunkter bättre utnyttjande av äldre fullgoda egnahem. Vi föreslår därför, att Kungl. Maj:t skyndsamt framlägger förslag, vilka möjliggör förmånlig statlig kreditgivning vid förvärv av äldre egnahem.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att förslag framläggas för årets riksdag med sådana ändringar i författningarna angående lån till bostadsegnahem att även äldre fastigheter utan behov av större omedelbar reparation kan belånas i samband med ägarbyte.

Stockholm den 24 januari 1961

Olof Johansson

Wald. Svensson

Ernst V. Staxäng

Lennart Mattsson
